

Nom de l'assignatura i Codi	GEOGRAFIA RURAL; 28161
Crèdits ECTS	10 ECTS
Caràcter de l'assignatura	Obligatòria
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Núria Valdovinos (presencial), Ricard Moren (virtual), Sergi Cuadrado (sortida de camp) Despatx: B9/1032 i B9/1054 Correu electrònic: Nuria.Valdovinos@uab.es ; sergi.cuadrado@uab.cat Horari tutories: per determinar

Objectius
a) Comprendre el funcionament actual de les àrees rurals a diferents escales i contextos b) Analitzar el paisatge rural des del punt de vista de la seva configuració, transformació històrica i de les lògiques territorials c) Adquirir coneixements sobre la realitat actual rural des de les múltiples vessants en què aquesta cal ser estudiada: ocupació i aprofitament del sòl, recursos, dinàmiques demogràfiques, activitats econòmiques, impactes mediambientals, polítiques regionals i agràries, gestió i planificació territorial. d) Aprendre i adquirir experiències sobre les tècniques i mètodes d'anàlisi propis de la disciplina
Continguts
1. La ruralitat com a categoria d'anàlisi geogràfica 2. Canvi alimentari i demanda inelàstica d'aliments 3. La configuració i organització del sistema agro-alimentari contemporani 4. La reestructuració de les activitats agràries: el model d'agricultura productivista 5. Seguretat alimentària i impactes territorials i mediambientals de l'agricultura fordista 6. La política agrària: lògiques d'intervenció, instruments, institucions i agents 7. L'agricultura postfordista: els sistemes de producció agrària local, sobirania alimentària i nous aprofitaments 8. L'espai forestal: boscos, patrimoni natural, aprofitaments i problemàtica socioambiental 9. Dinàmiques i tendències demogràfiques al medi rural 10. La diversificació de les àrees rurals
Metodologia docent
Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats • Exposicions orals del professor • Lectura de llibres i articles • Redacció d'un ressenya d'un llibre • Sortida de camp i informe de la sortida • Comentaris de textos • Pràctiques de classe • Debat, discussió i anàlisi de les lectures i treballs realitzats
Avaluació
Aquesta és una assignatura anual que consta de classes teòriques i pràctiques. Hi ha programada una sortida de camp per a observar i analitzar alguns dels aspectes teòrics tractats a l'aula. Per aquest curs està previst que la sortida de camp sigui al municipi de la Palma d'Ebre (Ribera d'Ebre), per tal de conèixer de primera mà la situació d'aquells territoris més allunyats dels principals centres urbans, que es debaten entre l'adopció d'un model productiu intensiu i la diversificació d'activitats. L'avaluació dels continguts tindrà en compte les diferents activitats programades al llarg del curs i es qualificarà a partir del promig tret als següents exercicis: a) dues proves escrites (gener i maig) de caràcter eliminatori (50%) b) treball de la sortida de camp (30%) c) nota de la ressenya d'una obra de temàtica rural (20%)
TUTORIA INTEGRADA
Sessions de seguiment al llarg del curs per a grups reduïts d'estudiants, els Dimarts alterns (11:30-12:30 h.): control de les dificultats sorgides en la comprensió dels conceptes teòrics i en la realització de les diverses activitats programades. Tutorització per grups reduïts del procés d'elaboració del treball de curs. Sessions de preparació dels exàmens.
Bibliografia i materials específics
a) Obres de temàtica rural:

- Aldomà, Ignasi (1999), *Amb el permís de Barcelona, l'altra societat urbana*. Lleida, Pagès Editors.
- Cadenas Marín, Alfredo (coord.) (1995), *Agricultura y desarrollo sostenible*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Carmagnani, Marcello; Gordillo de Anda, Gustavo (2000), *Desarrollo social y cambios productivos en el mundo rural europeo contemporáneo*, México, Fondo de Cultura Económica.
- Carson, Rachel L. (2005), *Primavera silenciosa*, Barcelona, Crítica.
- Cloke, Paul; Marsden, Terry; Mooney, Patrick (2006), *Handbook of rural studies*, Sage, London.
- Fumey, Gilles (1997), *L'Agriculture dans la nouvelle économie mondiale*, Paris, Presses Universitaires de France.
- García Pascual, Francisco (2003), *La lucha contra la despoblación todavía necesaria: políticas y estrategias sobre la despoblación de las áreas rurales en el siglo XXI*, Zaragoza, CEDDAR, Centro de Estudios sobre la Despoblación y el Desarrollo de Áreas Rurales, Jaca, Ayuntamiento de Jaca.
- García Ramon, Maria Dolors y Baylina Ferré, Mireia (eds.) (2000), *El nuevo papel de las mujeres en el desarrollo rural*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar.
- García Sanz, Benjamín (2003), *Sociedad rural y desarrollo*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Gordi, J. (ed.) (2000), *Boscos i territori*, Girona, Servei de Publicacions de la UdG.
- Holloway, Lewis and Kneafsey, Moya (2004) (eds.), *Geographies or rural cultures and societies*, Aldershot, Ashgate.
- Olarieta, José Ramón (2002), (ed.), *Agricultura campesina: otro modelo de desarrollo*, Lleida, Universitat de Lleida.
- Pedaúy Ruiz, Julio (2000), *Alimentos transgénicos: la nueva revolución verde*, Madrid, McGraw Hill.
- Porta, Carles (2005), *Tor. Tretze cases i tres morts*, Barcelona, La Campana.
- Narbona Ruiz, Cristina (2000), *Agricultura y medio ambiente*, Barcelona, Galaxia Gutemberg.
- Naredo, José Manuel (1996), *La evolución de la agricultura en España (1940-1990)*, Granada, Universidad de Granada.
- Nogués Linares, Soledad (2004) (ed.), *El futuro de los espacios rurales*, Santander, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Cantabria.
- Norba. *Revista de Geografía*, (2006), núm. Monogràfic "Desarrollo Rural", vol XI, Cáceres, Servicio de Publicaciones de la Universidad.
- Reymond, William (2007), *Coca-cola. La investigación prohibida*, Barcelona, Editorial Base.
- Regidor, Jesús G. (2000), *El futuro del medio rural en España. Agricultura y desarrollo económico*, Madrid, Consejo Económico y Social.
- Rodríguez González, Román; Pérez Correa, Edelmira (coord.) (2004), *Espacios y desarrollos rurales. Una visión múltiple desde Europa y Latinoamérica*, Gijón, Ediciones Trea.
- Romero, José (coord.), (2002), *Los efectos de la Política Agraria europea. Un análisis crítico*, Intermón Oxfam.
- Schlösser, Eric (2002) *Fast Food. El lado oscuro de la comida rápida*. Barcelona, Grijalbo.
- Smil, Vaclav (2003), *Alimentar el mundo. Un reto del siglo XXI*, Madrid, Siglo XXI.
- Terrades, Jaume (2004), *El boscos de Catalunya. Estructura, dinàmica i funcionament*, Documents dels Quaderns de medi ambient, 11, Departament de Medi Ambient i Habitatge, Generalitat de Catalunya.
- Vallbona, Rafael (2005), *Pirineus en venda*, Badalona, arallibres.
- Woods, Michael (2005), *Rural Geography*, London, Sage Publications.
- b) Revistes especialitzades de temàtica rural
Études Rurales (<http://sumaris.cbuc.es/00142182.htm>)
Journal of Rural Studies (<http://www.bib.uab.es/project/remjou105.htm>)
Journal of Pesant Studies
Rural Sociology (<http://www.ingentaconnect.com/content/rssoc/rs>)
Sociologia Ruralis (www.bib.uab.es/novetats/digital/revistes20.htm)
Sociologia urbana e rurale